

## [Statsministeren.]

spare mange unyttige og tidkrævende fægtninger her i det høje ting, og jeg tror, at denne tanke bør indgå i overvejelserne. Jeg håber, det ærede medlem hr. Erik Eriksen selv vil tage initiativ til at følge tanken op.

Endelig tror jeg, at den nye form, der er foreslået for finanslovdebatten med særbehandling af enkelte ministres budgetter, er uhyre nyttig til at give offentligheden oplysning om de store ministeriers problemer og om ministrenes langsigtede planlægning. Jeg tror, der herigennem kan komme meget mere sammenhængende oplysning ud til offentligheden, end ved at pressen får adgang til finansudvalget, som det ærede medlem hr. Poul Møller har bebudet at han vil foreslå.

Mange af de enkeltproblemer, der er fremdraget i debatten, vil ministrene for de enkelte fagområder selv svare på. Det gør, at jeg i det store og hele kan holde mig til de mere generelle spørgsmål.

Det ærede medlem hr. Erik Eriksen sagde i sin ordførertale, at han delte min glæde over, at økonomien var kommet så nogenlunde i ligevægt, og han ville ikke bestride, at omsforlig og helhedsløsning har haft deres betydning, men han mener ikke, at regeringen blev mindre af at indrømme, at andre faktorer har spillet ind.

Det er rigtigt, at forbedrede konjunkturer også har spillet deres rolle. Regeringen bliver bestemt ikke mindre af at indrømme det, og jeg har selv gjort opmærksom på det adskillige gange. Det er ligeledes klart, at det er erhvervene — erhvervenes ledere, deres arbejdere og funktionærer — der har produceret varerne og solgt dem; det har hverken regeringspartierne eller oppositionspartierne gjort. Dette turde være en selvfølge, men jeg må fastholde, at uden helhedsløsningen havde denne fremgang næppe været mulig, og uden helhedsløsningen ville omsforligets sanerende virkninger mest sandsynligt være blevet sat ud af kraft.

Denne vurdering beror selvfølgelig på, hvad man mener, der ville være sket, hvis

helhedsløsningen ikke var blevet gennemført; men at nå til et forhandlingsresultat mellem arbejdsmarkedets parter var, som tingene havde udviklet sig, og som forligsmanden måtte meddele mig det, umuligt. Derfor var det min opgave som statsminister at forhandle med begge parter, og både arbejdsgivere og arbejdere accepterede og fandt det rimeligt, at jeg optog sådanne forhandlinger med dem. I den lidt mere letbenede propaganda omkring disse ting fremstilles det undertiden, som om jeg kun forhandlede med Landsorganisationen og ikke med Arbejdsgiverforeningen, men det er urigtigt. Jeg forhandlede med begge parter. Den løsning, jeg fandt, var ikke LOs løsning, selv om den desværre ikke blev accepteret af Arbejdsgiverforeningen. Man skal dog lægge mærke til, at der senere blev forlig mellem Arbejdsgiverforeningen og LO om fordelingen af helhedsløsningens midler. Dette kan naturligvis ikke udlægges som en accept af denne løsning, men det kunne dog tyde i retning af, at helt gal var løsningen ikke, ganske som den senere økonomiske udvikling jo har bekræftet det. De spådomme, de ærede ordførere for venstre og de konservative dengang fremsatte om helhedsløsningens resultater og virkninger, skal jeg spare det høje ting for citater af. Disse forudsigelser slog fejl. De befinder sig nu i Folketingstidende som, skal vi kalde det vraggods i den negative VK-politikskølvand, vraggods, stemplet ikke blot med V og K, men såmænd også med U.

Jeg tror ikke, der fandtes nogen anden mulighed for en fredelig løsning af forårets indkomstproblemer inden for det økonomisk forsvarliges rammer og med social balance end helhedsløsningen. Jeg tror ikke, nogen for alvor kan mene, at f. eks. tvungen voldgift ville have givet en løsning, eller at et totalt lønstop uden mulighed for pristalsregulering, uden forbedringer for lavtlønnede og uden sociale hensyn i øvrigt, ville have været nogen realistisk gennemførlig eller holdbar løsning. Jeg tror det ikke. Uden regeringens helhedsløsning er det min op-